

AWM

de architectuur voorbij

nummer 48 7e jaargang mei/juni 2012 — € 19,50

Architectenweb Magazine

Vrije vorm Flexibele mallen Open einde
Organische stedenbouw Kritiek Wouter
Vanstiphout Maliënkolder Kukje Gallery
Duurzaam Vloerafwerking Interview
Jarke Ingels Wolken Oostcampus
Ontwerppoging Windmolens op land

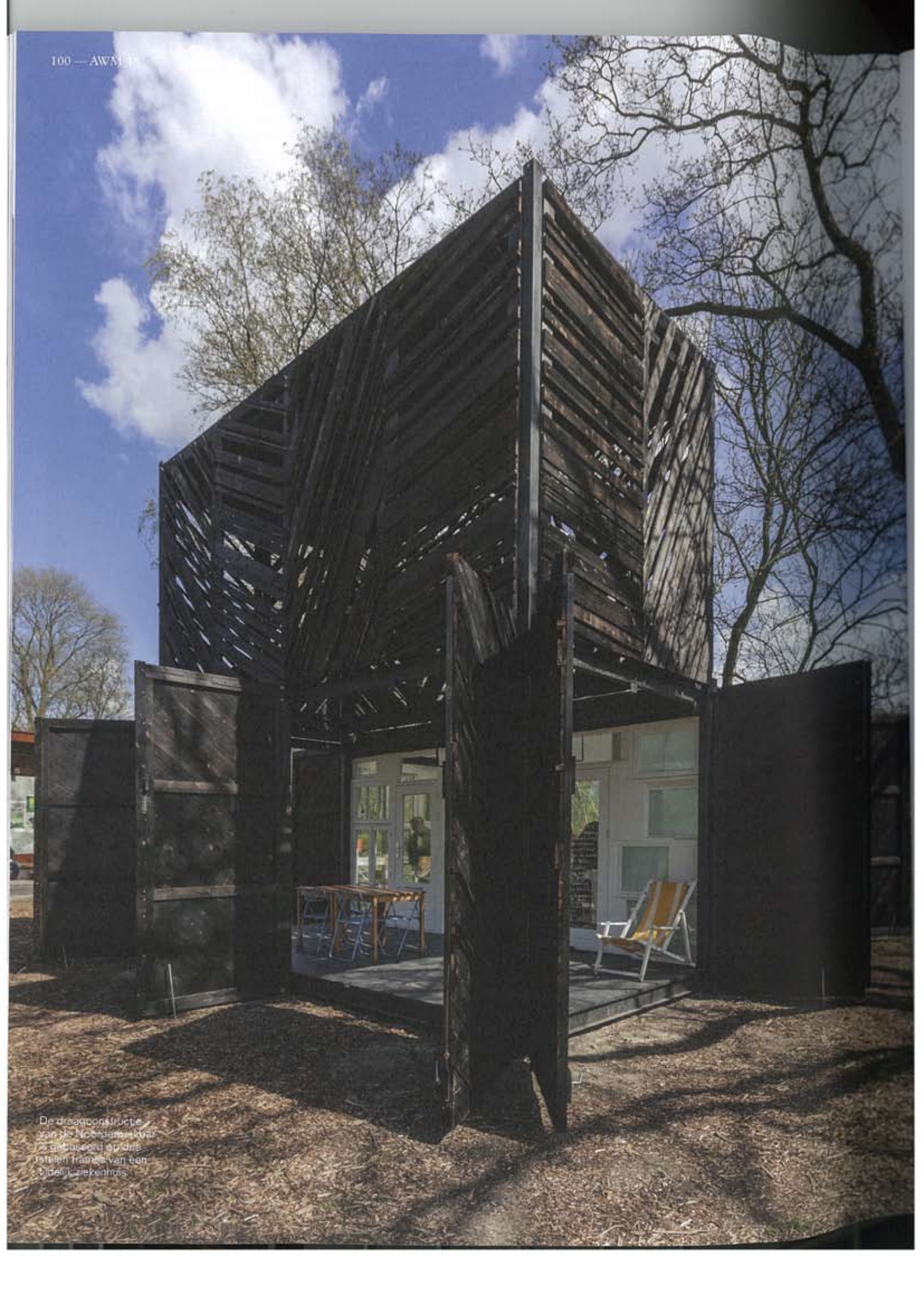
48

8717953019509

48

De draagconstructie van de Noormanskwil is gebaseerd op drie statiele frames van een tijdelijk ziekenhuis.

Expeditie Marktplaats

Onder het optimistische motto 'Het komt altijd goed' ontwikkelden Bureau SLA en Overtreders W een koffiebar in het Amsterdamse Noorderpark. Vertrouwend op donaties en vrijwilligers maakten de ontwerpers het zichzelf niet makkelijk. Daarbovenop stelden ze zich ten doel om alle bouwmaterialen te kopen via de veilingssite Marktplaats.

Tekst Robert-Jan de Kort
Fotografie Shinji Otani

Alle gebruikte
bouwmaterialen
zijn gevonden op
Marktplaats.nl

Het idee voor de koffiebar in het Noorderpark ontstond in 2008 tijdens een zomerse dag. Sinds 2007 bevindt zich in dit park de Noorderparkkamer: de 'culturele huiskamer' van de buurt. Artistiek leider Floor Ziegler bedacht samen met architecten Peter van Assche van Bureau SLA en Reinder Bakker van Overtreders W dat het park behoefte had aan een permanent horecapaviljoen. Er werd een ontwerpvoorstel gemaakt voor een paviljoen opgebouwd uit tweedehands containerframes en bouwmaterialen. In 2009 gaf woningcorporatie Ymere aan het paviljoen te willen ontwikkelen, waardoor er een aanzienlijk budget beschikbaar leek te komen. De intredende recessie zette echter een streep door deze plannen.

TWEEDE KANS

Begin 2011 kwam er een nieuwe kans. Ymere wilde opnieuw een bijdrage leveren, ditmaal echter met een bescheiden financiële injectie van 28.000 euro vanuit een zogenoemd buurtinitiatieven-budget.

Bureau SLA en Overtreders W maakten een nieuw, compacter ontwerp en besloten zelf zoveel mogelijk tijd te investeren in de ontwikkeling van het

Via crowd funding is 11.500 euro opgehaald

project. De uitgangspunten om containerframes als basis te gebruiken en de bar volledig uit tweedehands materialen op te bouwen bleven overeind.

Voor 2.300 euro werd allereerst via de veilingssite Marktplaats een grote bestelwagen aangeschaft. Hiermee zouden de ontwerpers stad en land afreizen om de benodigde bouwmaterialen op te halen.

SPONSORING

Omdat het gedoneerde bedrag van Ymere niet voldoende was, werd ook via een ander kanaal geld ingezameld. De ontwerpers zetten hun project op de

website 'Voor de kunst'. Op deze site wordt via particuliere sponsoring geld ingezameld voor culturele projecten. Dit wordt ook wel *crowd funding* genoemd. Om de resterende 11.500 euro in te zamelen maakten de ontwerpers een promotiefilmpje. Het werkte: via de website kwam het volledige bedrag binnen, in de vorm van kleine en grotere donaties. Veel donaties kwamen van buurtbewoners. Veilingssite Marktplaats is, met een donatie van 7.500 euro, een van de grootste sponsors die via dit kanaal gewonnen werd.

TIJDSINVESTERING

De (tijds-)investering van de ontwerpers en hun medewerkers moet ook niet worden miskend. Een grove schatting van de gemaakt uren komt uit op 2.500. De bar is in zes maanden tijd geassembleerd in een loods. Hier besteedden de ontwerpers, medewerkers van Bureau SLA en andere vrijwilligers menig weekend. Marktplaats stelde bovendien nog tachtig medewerkers ter beschikking, een forse tijdsinvestering. Ze groeven onder andere de voor de rioleringsbuizen benodigde sleuven.

Veel tijd is gaan zitten in het zoeken, aanschaffen en ophalen van de bouwmaterialen. Interessant neveneffect hiervan is de schat aan verhalen die achter de materialen zitten. De ontwerpers documenteerden vijftig verhalen en verzamelden ze op de website 'Het Komt Altijd

Goed'. Hier is onder meer te lezen hoe de benodigde ramen, een van de kenmerkendste elementen van het ontwerp, bijeen gekocht zijn. Ook tonen de anekdotes de krappe tijdspanne waarin de materialen zijn opgehaald. Twee dagen voor de opening werden de laatste 10 x 30 tegels voor op de bar gekocht.

Medio februari werden de drie containerframes van de loods naar het Noorderpark gebracht en aldaar naast en op elkaar gezet. Op 16 maart kon de bar feestelijk worden geopend. Hiermee eindigde een intensief proces dat leidde tot een gebouw zonder opdrachtgever en zonder formele eigenaar. De Noorderparkbar is uiteindelijk van niemand, en daarmee van iedereen.

GEEN COLLAGE

Ondanks het feit dat het gebouw uit allerhande tweedehands materialen is opgebouwd, beoogden de ontwerpers het ontwerp zoveel mogelijk een eenheid te laten zijn. Dit is bij het gebouwde resultaat terug te zien in de afwerking. De kleurstelling van de Noorderparkbar is overwegend zwart-wit. Voor het hout in het exterieur werd gekozen voor de Japanse techniek Shou Sugi Ban. Door de buitenzijde van het hout te verkolen is een waterkerende laag gevormd. Alle houten delen zijn hierdoor zwart gekleurd. De raamkozijnen, waarmee de wanden en het plafond van de barruimte zijn omhuld, zijn wit geschilderd.—